

FARSKÁ RODINA

ROČNÍK IX. * ČÍSLO 1 * JANUÁR - MAREC 2019

TROJMESAČNÍK SPIŠSKONOVESKÝCH KATOLÍKOV

ABY KAŽDÝ JAZYK VYZNÁVAL: „JEŽIŠ KRISTUS JE PÁN!“

**ŠATKA TVÁRE
Z MANOPPELLA**

4 - 5

**TALENT
V SLUŽBE BOHU**

ROZHOVOR
S AMBRÓZOM PAČNÁROM

6 - 8

**PREJAVY
LÁSKY
V RANDENÍ**

12 - 13

JEŽIŠ JE PÁN

DANIEL LYSÝ, šéfredaktor

V refréne jednej známej piesne sa spieva: „Každý jazyk v ten deň vyzná: ty si Pán...“ A my to len preletíme, a pritom zabúdame, aké vážne sú to slová: „Ježiš je Pán.“

Jeden múdry kňaz raz povedal, že v evanjeliách vidieť, ako diabol dokázal cez posadnutých povedať o Ježišovi, že je „Boží Svätý“, dokázal vysloviť objektívnu skutočnosť, ktorá sa netýkala jeho srdca. Ale nikdy nedokázal povedať: „Ty si Pán, Ježiš je Pán.“ Povedať tieto slová totiž znamená vyhlásiť ich nad svojím životom. Je to ako keď povieme, že Ježiš je mojím Pánom, Pánom môjho srdca, je prvou a najdôležitejšou osobou pre môj život. Ten, pre koho žijem a ku komu smerujem a nič a nikto iný nie je pre mňa dôležitejší.

V slovenčine nemáme úplne vhodný ekvivalent a Božie meno „Adonai“ preložené z hebrejčiny ako „Pán“ niekedy stráca na svojom význame. Je predsa celkom iné o niekom povedať „pán“ a „pane“ a niečo iné je povedať „Ježiš je Pán.“

Ježiš je Pánom všetkého. Je Autorom celého vesmíru a všetko mu patrí. Je Pánom života i smrti, ako si to pripomínáme práve počas Veľkej noci. A predsa je niečo, čoho Pánom môže byť len so súhlasom niekoho iného: je to naše srdce.

V tomto vydaní Farskej rodiny chceme venovať pozornosť otázke, aké miesto má Boh v mojom živote. Odpoveď môže byť síce mnoho, ale správna odpoveď by mala byť len jedna: „**Ježiš je Pán.**“ •

AKADÉMIA K DŇU MATIEK

ZŠ sv. Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi Vás srdečne pozýva na slávnostnú akadémiu pri príležitosti **Dňa Matiek**, ktorá sa uskutoční dňa 9. mája 2019 o 16.30 h v Dome kultúry Mier. Príďte sa spolu s nami poďakovať našim mamkám za všetko, čo pre nás robia.

PLÁN PREDMANŽELSKÝCH NÁUK NA ROK 2019

MANŽELSKÁ ETIKA o 8.00 h	VIEROUKA o 8.00 h	MORÁLKA o 8.00 h	SVIATOSTI o 8.00 h
30. 3.	6. 4.	27. 4.	4. 5.
-	11. 5.	18. 5.	25. 5.
1. 6.	8. 6.	15. 6.	22. 6.
-	6. 7.	13. 7.	20. 7.
3. 8.	10. 8.	17. 8.	24. 8.
-	7. 9.	14. 9.	21. 9.
5. 10.	12. 10.	19. 10.	26. 10.
-	9. 11.	16. 11.	23. 11.

- Jednotlivé náuky prebiehajú v pastoračnej miestnosti farského úradu.
- Na náuky nie je potrebné hlásiť sa vopred.
- Žiadosť zo štátnej matriky, krstné listy, licencie, údaje o svedkoch, potvrdenia o absolvovaní náuk a iné potvrdenia je nutné doložiť **najneskôr 3 mesiace pred sobášom.**
- Sobášia kapláni farnosti Spišská Nová Ves. Na každý sobáš je automaticky určený aj pán organista.
- **Kostol je posvätné miesto na slávenie liturgie Cirkvi.** Prosíme, aby ste rešpektovali, že v našich chrámoch nie je dovolené sypať lupene, ryžu, hrach, a pod.
- Sviatosť manželstva sa v našej farnosti v piatok nevyslužuje (je to deň pokánia). Ďakujeme za pochopenie.

DIECÉZNE STRETNUTIE MLÁDEŽE VYKROČ 2019

Pozývame všetkých mladých na diecézne stretnutie mládeže s otcom biskupom Štefanom. Stretnutie, ktorého tohtoročnou témou bude „Hore nohami“ bude 18. 5. (sobota) 2019 v Aréne Poprad so začiatkom 9.30 h. Tento rok prijali pozvanie aj rehoľníci z celej diecézy a budú tu mať svoju „EXPO“ prezentáciu.

KOMU PATRÍ PRVÉ MIESTO?

Pri tejto otázke nám na um môže prísť viacero skutočností. Hovoríme o mieste v športovom turnaji, či o mieste v autobuse, pri stole, v kostole? V živote vieme, že prvé miesto patrí tomu, kto si to zaslúži, či už svojou námahou, úspechom alebo postavením.

MARTIN BARTOŠ, KAPLÁN

Už na malých deťoch či dospelých sa robia výskumy na rôznych úrovniach, aký rebríček hodnôt človek má. V duchovnej sfére môžeme hovoriť o prioritách nášho života. Tieto priority nazývame hodnotami, ktorým veríme, dôverujeme a majú pre nás veľký význam. Z pastoračnej praxe môžem potvrdiť, hoci sa nám to niekedy nezdá, že medzi mladými študentmi sú najdôležitejšie rodina, zdravie, priatelia i viera. Nie vždy to ich skutky dokazujú, ale drvivá väčšina mladých skutočne považuje za najdôležitejšiu hodnotu práve rodinu. A to aj takí, ktorí sami pochádzajú z rozvrátených rodín, či ťažkých rodinných pomerov. Je to znak toho, že každý sa zamýšľa nad tým, o čo sa v živote môže oprieť a za čo sa skutočne oplatí „bojovať“.

Je veľa hodnôt, ktoré náš život obohacujú a sú pre nás veľmi potrebné. Ale aj v nich by sme mali vidieť istú hierarchiu. Čo postaviť na prvé miesto, tak aby to ostatné hodnoty neurazilo a zároveň podporilo? Nielen pre veriaceho človeka by malo byť odpoveďou, že nič ľudské to byť nemôže. Jedine niečo, čo presahuje každú pozitívnu hodnotu, ba dokonca je zdrojom a žriedlom všetkého dobra. Tým, môže byť jedine niečo, niekto, čo

presahuje všetko dobro v živote. Je to Boh. Boh, ktorý sa nám dal poznať tým, že sa stal človekom. Boh, ktorý ukázal človeku, čo je preňho dobré a čo zlé. Boh, ktorý z absolútnej lásky neváhal položiť život za všetkých, i tých, ktorí ho nechcú prijať. Boh, ktorý vstal z mŕtvych, aby spasil a zachránil ľudí pred večnou záhubou.

Jeden zo symbolických obrazov hodnôt predstavuje pyramída. Ak Boha dáme na prvé miesto, teda na špičku pyramídy, všetky ostatné hodnoty nájdu svoje miesto. Inými slovami môžeme povedať, že ak Boh je nad tým všetkým, čím bližšie sme pri ňom, tým bližšie sú nám ľudia. V našom ponímaní manžel, deti, rodina, priatelia, kolegovia, známi i neznámi. A ak je na vrchole hodnôt Boh, tak správne miesto zaujmú v živote aj hodnoty ako zdravie, peniaze, koníčky, šport, majetok... Pod zorným uhlom z Božej perspektívy môžeme každému človeku a každej veci dať také miesto a hodnotu, ako človek potrebuje pre dobrý život.

Čo dnešný spôsob života predstavuje ako prioritu? Čomu prikladáme dnes najväčší dôraz? Nie je ľahké odpovedať na túto otázku, pretože odpoveďí je veľa. Pre niekoho je na prvom mieste kariéra, zabezpečenie, pohodlie, penia-

ze, zdravie... Možno zo všetkých možností uvediem dva príklady. Mnohým manželom hrozí, že svoju prácu i voľný čas venujú len a len deťom. No po čase deti vyrastú a odídu z domu. Manželia si až vtedy začnú uvedomovať, že sa vzájomne od seba oddialili, lebo doteraz na seba nemali čas. A zároveň, že svoje deti nepriviedli k viere, pretože bolo treba vždy riešiť niečo iné. Mnohí starší si potom vyčítajú, že hoci deťom dali veľa dobrého, predsa to najdôležitejšie im chýba – viera. A že hoci obaja nemali čas pre seba, predsa im ten čas vzájomnej chvíle chýba.

Druhým príkladom je starostlivosť o vlastné telo. Je dobré ak sa človek o seba stará športom, pohybom, skrášľovaním, zdravou životosprávu a mnohými inými možnosťami. Ale v konečnom dôsledku, či si to priznáme alebo nie, starnutie a chorobám sa nevyhneme. Ak by sa človek rovnako s veľkým zápalom staral o svoju dušu tak ako o telo, bol by schopný omnoho viac vnímať realitu okolo seba a zvládať aj ťažkosti spojené so starnutím a chorobami.

Komu teda patrí prvé miesto v živote? Malo by tomu, kto si to zaslúži najviac, či si to uvedomujeme alebo nie. Jedine BOHU. •

TAJOMSTVO ŠATKY Z MANOPPELLA

Nás ľudí fascinujú udalosti a činy, ktoré nekorešpondujú so zákonmi fyziky či chémie. Keď počujeme o nejakej udalosti, ktorej nerozumieme, pýtame sa, ako je to možné...?

LUCIA SMOLEJOVÁ, DANIEL LYSÝ

Snímka: voltosanto.it

Jedným z takýchto “zázrakov” je šatka z Manopella. Na tejto šatke s rozmermi 17 x 24 centimetrov, ktorá je uložená v striebornom relikviári na hlavnom oltári v manopellskom kostole, sa nachádza podobizeň zmŕtvychvstalého Krista. Niekedy v priebehu 17. storočia sa v talianskom meste Manopello objavila šatka, ktorú miestni kapucíni uložili do relikviára. Táto šatka je akoby ikonou všetkých východných obrazov a podobizní Ježiša Krista.

Aká bola jej púť?

Táto “Veronikina šatka” sa dostala z Jeruzalema do Edessy a zostala tam do 5. storočia. O dôležitosti tejto relikvie svedčí skutočnosť, že výstavba novej Baziliky svätého Petra sa začala na mieste uloženia základného kameňa stavbou mohutného stĺpa, menom Svätá Veronika Jeruzalemská, vnútri ktorého sa nachádzal priestor na najvzácnejší poklad Vatikánu, určený na uchovanie skutočného obrazu Krista.

Najstaršia legenda zo 6. stor., tzv. kamuliánska, hovorí o obraze Ježišovej tváre, ktorý sa dostal do Konštantinopolu roku 574 z malého mestečka Kamuliana neďaleko Edessy. Na šatke sa nenašli

nijaké stopy krvi. Táto šatka sa dostala do Ríma vo 8. storočí a bola uchovávaná v Kaplnke svätej Veroniky v Bazilike svätého Petra. Roku 753 je v pápežskej kronike zaznamenané, že pápež Štefan II. niesol v slávnostnej procesii Kristovu tvár nenamalovanú ľudskou rukou. Táto relikvia sa nazývala „prvá ikona“, “plátno z Kamuliana” alebo “medailón z Edessy”. Pápež Inocent III. zaviedol roku 1208 slávnostnú procesiu so šatkou svätej Veroniky, ktorá sa končila rozdávaním almužny pre najchudobnejších obyvateľov Ríma. V roku 1608 bola Veronikina šatka počas výstavby Baziliky sv. Petra v Ríme ukradnutá. Až dlhoročné hľadanie a výskumy profesorov Pfeiffera, Thiermayera a sestry Blandiny potvrdili, že v kostole v Manopelle sa nachádza od cudzená Veronikina šatka. Cesta, ktorú obraz absolvoval počas rokov, kým sa dostal do Manopella, ostane záhadou.

1. septembra 2006 navštívil počas svojej púte chrám v Manopelle Svätý Otec Benedikt XVI. a dnes čoraz väčší počet pútnikov prichádza do Manopella vzdať úctu Vykupiteľovi a pocítiť Jeho pohľad plný lásky.

Ako na to išli vedci...

Už takmer dvadsať rokov mnoho významných vedcov skúma tajomstvo relikvie Kristovej tváre z Manopella. Vedecké výsledky potvrdzujú, že obraz vznikol spôsobom, ktorý veda nevie vysvetliť, podobne ako pôvod farieb. Tie spôsobili, že obraz svätej tváre nás fascinuje svojou krásou a priam žiari živosťou. Určite nebola Kristova tvár na tejto šatke namalovaná ľudskou rukou, podobne ako zázračný obraz Panny Márie z Guadalupe v Mexiku alebo obraz Kristovho tela na Turínskych plátnach.

Profesori Danto, Vittore a Fantini z univerzity v Bologni použili na svoje analýzy skener s vysokým rozlíšením a zistili, že vo vláknoch tejto skúmanej tkaniny nie sú zatečené absolútne nijaké farby a pri mikroskopickom zväčšení zreteľne vidieť, že na materiáli nie sú ani najmenšie stopy akýchkoľvek farieb. Všetky výskumy vylúčili nejakú maliarsku techniku, lebo obrysy očí a úst sú také čisté, že ľudskou rukou (ani technikou) nie je možné dosiahnuť tak čisté línie. Len v mieste oka sa vlákna zdajú akoby prepálené pôsobením vysokej teploty. Najprekvapujúcejšou vlastnosťou tváre

z Manopella je priehľadnosť plátna a skutočnosť, že obraz tváre je dokonale viditeľný z oboch strán. Ďalšou zaujímavou vlastnosťou je jeho premenlivosť, pretože pri rôznom svetle mení svoj vzhľad. Spolu s meniacim sa osvetlením sa mení aj obraz, akoby žil. Obraz tváre vykazuje veľa nevy-svetliteľných javov, jej vznik ostáva pre nás tajomstvom. Šatka má vo svetle žiariviek medovo-vožltú farbu a vyzerá presne tak, ako ju videla mystička Gertrúda z Halfty v 13. storočí vo videní ako Veronikinu šatku. V jasnom svetle na nej môžeme vidieť trojrozmernú tvár. Po skúmaní tváre a jej častí lekári zistili, že zo zvláštneho zreníc na tkanine vyplýva fakt, že tento človek mal krvácanie do mozgu a jeho chrup je typický pre ľudí žijúcich v dobe Krista v Palestíne.

Paul Badde (historik a novinár) zdôrazňuje, že „v pravej zrenici oka je dúhovka výrazne posunutá nahor, čo by nebolo možné na fotografii“. Farby sa vo svetle menia z hnedej na zlatistú, vidíme aj striebornú, bridlicovú, bronzovú či a zlatú. Je to ako na krídlach motýľa. Zároveň pri svetle dopadajúcom zozadu sa stáva materiál priehľadným ako sklo.

Aká je to látka?

Je to tzv. bisior, jemné plátno, tiež nazývané morský hodváb, najcennejšia tkanina v minulosti. Z technického hľadiska nie je možné na túto tkaninu nič namaľovať vzhľadom na to, aká je tenká. Tkanina bola vyrobená z hodvábnych vlákien, ktoré produkujú morské lastúry *Pinna nobilis*. Dnes sa bi-

sior vyrába len na ostrove San Antioco a z jednej morskej mušle sa dajú získať 2 gramy vlákna. Profesorka Vigová tvrdí, že len bisior môže byť priehľadný a zvlášťny ako šatka z Manopella a zároveň taký ohňovzdorný ako azbest. Nijaký človek nie je schopný na takýto druh materiálu čokoľvek namaľovať a zvlášť nie taký vynikajúci obraz.

Tváre na manoppellskej šatke

Mnohoročné výskumy, ktoré iniciovala špecialistka na ikony, rehoľníčka Blandina Paschalis Schlömer, zaujali ďalších vedcov a výsledkom ich výskumov bol prekvapujúci objav – živá tvár z Manopella a mŕtva tvár z Turínskeho plátna a patria tej istej osobe. Podobizne týchto tvárí sa presne zhodujú, takže zobrazujú toho istého človeka. Prekrytie fólie s obrazom Tváre z Manopella na Tvár z Turínskeho plátna je graficko-matematickým dôkazom toho, že ide o tú istú osobu. Z ve-

deckého hľadiska niet pochybností, že obidve podobizne sú štruktúrou i rozmermi rovnaké. Je to unikát svetového významu.

Nad čím by sme sa možno teraz mali zamyslieť? Šatka z Manopella nás privádza k niekoľkým závažným otázkam: Aký je môj vzťah ku Kristovi? Vnímam Ho iba ako „priateľa na telefóne“, priateľa v núdzi alebo je pre mňa priateľom, ktorého milujem a každý deň s ním trávim čas?

Na záver pripájam ešte niekoľko slov známych mužov 20. storočia:

• „Musíme preto stále pamätáť na to, že „kresťanstvo to nie je forma kultúry, ideológia alebo nejaký systém vznešených zásad či hodnôt. Kresťanstvo je OSOBA. Kresťanstvo je PRÍTOMNOSŤ. Kresťanstvo je TVÁR JEŽIŠA KRISTA.“

(Ján Pavol II., Bern, 4. 6. 2004)

• Klaus Berger, profesor Nového zákona a jeden z najznámejších súčasných nemeckých biblistov, napísal v nemeckom vydaní časopisu Focus: „Obraz Ježišovej Tváre z Manopella je prvá stránka evanjelií.“

• V roku 1963 svätý Páter Pio povedal: „Svätá Tvár z Manopella je najväčší zázrak, aký máme.“ •

Zdroje: Posol 2/2019 • pekaraul.blogspot.sk/2008/08/atka-z-manopella.html • saletinirozkvet.webnode.sk/products/satka-z-manopella-/ • sk.wikipedia.org/wiki/Veronikina_%C5%A1atka • farnostvitaz.sk/2008/02/najvaecsi_zazrak_aky_mame_less_than_i_greater_than_iii_cast_less_than_i_greater_than/ • www.milujtesa.org/nr/cirkev/dva_vecne_dokazy_zmrtvychustania.html

TALENT V SLUŽBE BOHU

Kto spieva, dvakrát sa modlí... Niečo o tom vie aj náš farník, usmievavý, srdečný humorista milujúci hudbu a spev, dlhoročný organista, zakladateľ speváckeho zboru a angažovaný katolík, pán Ambróz Pačnár. Veríme, že jeho svedectvo života zaujme, poteší a inšpiruje.

VIERA KUBOVČÍKOVÁ

FOTO: SÚKROMNÝ ARCHÍV AMBRÓZA PAČNÁRA

Ako si spomínate na detstvo a mladosť?

Som rodený Markušovčan. Detstvo a mladosť som prežíval v čase, keď sme ešte nevedeli, čo je mobil, internet a naším oddychom a zábavou bola najväčšia telocvičňa – príroda. Na to spomínam veľmi rád.

Mohli by ste čitateľom predstaviť vašu rodinku?

S manželkou Alžbetou (dlhoročná katechétka – pozn. redakcie) sme sa spoznali na pracovisku v Markušovciach. V júli 1974 sme uzavreli sviatostné manželstvo a presťahovali sa do Spišskej Novej Vsi. Tu sme vychovali tri deti: Zuzku, Martina a Máriu, ktoré už majú svoje rodiny a spolu s nimi sa tešíme z 9 vnúčat. Aj touto cestou sa chcem našim deťom poďakovať, že nikdy na svojich rodičov nezbúdajú.

Kde ste počas života pracovali?

V 70-tych rokoch bolo na Spiši veľmi silné baníctvo, takže po ukončení Strednej priemyselnej školy geologicko-baníckej v Spišskej Novej Vsi som nastúpil na Technologicko-vývojové stredisko v Markušovciach, kde som odpracoval 21 rokov. Bola to veľmi pekná

a pestrá práca. Riešili sme problémy, ktoré mali jednotlivé závody. Spolu s manželkou sme tam pracovali 17 rokov. Krátko som pracoval v stavebnej firme pána Tkáča, kde sme sa venovali opravám a rekonštrukcii starých objektov, kostolov, kláštorov. Do dôchodku som odišiel z Mestského úradu v Spišskej Novej Vsi po 17 rokoch pôsobenia vo funkcii referenta na oddelení životného prostredia.

Aký je váš vzťah k hudbe?

Hudbu považujem za jeden úžasný prostriedok na vytvorenie harmónie tela a ducha. Vie spojiť city, nálady a myšlienky a záleží už iba na človeku ako ich vníma. Veľmi rád mám ľudovú hudbu a samozrejme hudbu 70-tych rokov, keď som hrával s vlastnou kapelou.

Na aké nástroje hráte?

Rád si ako amatér zahrám na klavíri, akordeóne, gombičkovej harmonike – heligónke a ak nie sú tieto nástroje, postačia aj husle. A, samozrejme, hrám na organe.

Aká bola vaša cesta k hre na jednotlivé nástroje?

Prvé základné hudobné vzdelanie som získal ako žiak

na Základnej deväťročnej škole v Markušovciach, kam dvakrát do týždňa chodili učitelia vyučovať hru na jednotlivé nástroje. Mamka ma prihlásila na husle (bol to najľahší a najlacnejší nástroj) a tak som s plačom chodil na vyučovanie. Od kamarátov som si požičiaval harmoniky a učil som sa na nich hrať. Pochovil som, že „pre mňa je len harmonika a klavír“. Doma som však cvičil na husle... Po čase som ich vymenil za akordeón a klavír. Celé moje hudobné vzdelávanie trvalo do ukončenia ZDŠ, spolu tri roky. Som vlastne samouk.

Po ktorom predkovi ste zdedili hudobný talent?

Myslím, že talent na hudbu som zdedil po obidvoch rodičoch. Prvý raz som počul „hudbu“ od môjho otca. Bol baníkom, ale po úraze, pri ktorom prišiel o nohu, bol invalidný. Rád si zahrál na harmonike. V rannom veku naučil i mňa prvé kroky na heligónke. Od mamy poznám mnoho krásnych piesní, ktoré mi predspevovala.

Kde všade využívate svoj hudobný talent?

Už od mladého veku bolo mojim snom hrať na organe a mať

svoju kapelu. To mi Pán aj doprial. Ako 12-ročný som začal hrať na organe v Markušovciach na rorátnych svätých omšiach. Hral som piesne spamäti, lebo od štyroch rokov som ministroval a tak som poznal všetky piesne naspamäť. K notám ma dotiahol môj, už nebohý švagor, Jozef Kamenický, dlhoročný organista v Markušovciach.

Neskôr som si založil aj svoju kapelu, s ktorou sme chodili hrať na svadby a iné príležitosti. Po vlastnej svadbe už na kapelu nebol čas a tak mi manželka navrhla, aby som sa dal do služby organistu. Chcem sa jej poďakovať, lebo tento podnet bol výborný a priniesol svoje ovocie.

Venujú sa hudbe aj vaše deti?

Vďaka Bohu aj našim deťom bol nadelený talent na hudbu. Všetci ukončili hudobnú školu a každý z nich hrá na nejaký hudobný nástroj. Syn na gitare a klavésách, dcéry na klavíri. Vnuk Miško hrá na klavíri a ďalší vnuk Tomáš okrem klavíra aj krásne spieva. Vnučka Laura sa učí hrať na husliach. Doma si s manželkou pri harmonike radi zaspievame ľudovky. Veselo je u nás najmä na Vianoce. Po štedrej večeri sa zídeme celá rodina, trinásti malí i veľkí muzikanti, zoberieme harmoniku, sadneme za klavír a spievame koledy.

Ambróz Pačnár s manželkou Betkou

Aké sú vaše záľuby?

Sú to hudba, šport, rodina a záhrada. Mám rád, keď je všade vesele a vládne kamarátsky duch.

Odkedy slúžite v Spišskej Novej Vsi ako organista?

Prvýkrát som za organ zasadol v októbri 1974 v Malom kostole a tento rok je to vďaka Bohu už 45 rokov, čo vykonávam túto službu.

Čo je krásne na službe organistu a čo ťažké?

Veľmi dobré pre organistu je, keď cíti zapojenie celého spoločenstva v kostole (spevom a modlitbou). Organista nemôže byť „umelec sám pre seba“. Musí vnímať ľudí a viesť ich. Ťažkým bremenom je pasivita ľudí a tiež nepripravenosť or-

Na výlete s manželkou

ganistu, alebo jeho duševná nepohoda.

Ako sa vzdelávate ako organista?

Vzdelávanie organistov prebieha pod vedením dp. A. Akimjaka aj v našej farnosti minimálne štyri razy do roka. Učíme sa nové piesne a žalmy na jednotlivé cirkevné obdobia. Ostatná príprava závisí od vôle organistu. Ak mi „horí pod päťami“, tak cvičím niekedy aj 2-3 h denne, inak je to asi 2 h týždenne.

Áké vlastnosti by mal mať dobrý organista?

Mal by mať hudobné vzdelanie a je dobré, keď má k tomu aj dobrý hlas. Mal by sa naučiť, že slová: „nedá sa, nemôžem, až zajtra“, nepatria do slovníka organistu. Hrá sa za každého „počasí“ i keď je človek niekedy nie celkom zdravý alebo sa mu nechce.

Čo navrhujete, aby kostoly neostali bez organistov?

Je smutné, ak je farnosť bez organistu. Tu pomôže iba spolupráca farníkov a správcu farnosti. Organistov je potrebné vychovávať od malička. Mali by byť hudob-

ne vzdelaní (ZUŠ, organové školy) a tiež vhodní pre túto službu. Správca farnosti by mal vyhľadať kandidátov a pomôcť im formovať sa.

Kto je vaším hudobným vzorom, inšpiráciou?

Keďže som začínal hrať za „dobre tvrdej totality“ (bol som za to aj patrične „ohodnotený“), mojím vzorom bol vtedajší výborný organista a človek Štefan Mitrík.

Máte nejakého duchovného patrona, ktorého prosíte o pomoc pri vašej službe organistu?

Na organe máme my, organisti, krátku modlitbičku, ktorú sa vždy pomodlím pred hraním a viem, že mi to pomáha. Modlím sa aj k mojej patrónke hudby – sv. Cecílii. Myslím si, že aj moja mama Cecília oroduje za mňa.

Nejaké zážitky zo života organistu...

Najnezabudnuteľnejším zážitkom pre mňa bolo hrať na púti v Medžugorí.

Ďalší „ťažko zabudnuteľný“ zážitok som prežil, keď sa mi podarilo na bicykli – ako pretekáro-

vi Petrovi Saganovi – „preletieť“ z Novoveskej Huty do Spišskej Novej Vsi za desať minút, keď som mal hrať ako organista na svadbe a zamenil som si miesto jej konania...

A ostatné príjemné spomienky?

Rád spomínam na obdobie, keď vďaka dp. biskupovi Štefanovi Sečkovi a dp. Andrejovi Imrichovi, ktorí tu pôsobili ako kapláni, sme vytvorili aktívne spoločenstvo mladých rodín. Vďaka detským svätým omšiam, na ktoré som pripravoval nové piesne som si prehĺbil poznatky z teórie hudby.

Potešujúce sú aj začiatky speváckeho zboru, ktorý sa mi podarilo založiť. Viedol som ho 35 rokov. Teším sa, že pod vedením Mgr. Zuzky Bolibruchovej sa zboru i naďalej darí.

Čo považujete za svoj životný úspech?

Životný úspech? Skôr radosť z toho, že to, čo som „investoval“ do hudby a spevu, bolo zasiate do dobrej zeme.

Úprimne ďakujeme za rozhovor i všetko, čo ste urobili pre túto farnosť. Prajeme zdravie a veľa Božieho požehnanie.

Ambróz Pačnár za organom vo Farskom kostole

Vnuk Tomáško Šimonovič ako budúci organista

DIEŤA JE DAR, NIE BOH

MONIKA DOBROVSKÁ

V autobuse cestuje staršia pani a na zastávke pristúpi matka s asi päťročným synom. Posadí ho na sedadlo oproti tejto pani. Počas cesty chlapec hompáľa nohami, pričom kope pani do nôh. Tá sa snaží odsunúť, aby mu neprekážala, no chlapec neprestáva. Po chvíli sa pani prihovori matke: "Prosím vás, povedzte niečo svojmu synovi, aby mi neubližoval." A mamička mu povie: "Janíčko, prestaň, prosím ťa, lebo ťa bude bolieť nožička."

Jeden z príkladov, ktorý nás rodičov vedie k otázke: ako ja vychovávam svoje dieťa? Nerastie z neho malý sebec a tyran?

V dnešnej dobe sa v spoločnosti kladie veľký dôraz na to, aby dieťa bolo inteligentné, múdre, aby ovládalo cudzie jazyky, vynikalo v učení, v športe a zvládlo aj hru na hudobný nástroj. Vyrastajú nám múdri a šikovní mladí ľudia, no zameraní len na seba a svoje potreby. A čo tak napríklad empatia?

Empatia je schopnosť vžiť sa do nálad a pocitov druhého človeka. Snaha predstaviť si seba na mieste toho druhého, vidieť jeho očami, počuť jeho ušami a cítiť jeho srdcom. Je to schopnosť, ktorú by sme mali u svojich detí rozvíjať už od malička a zdokonaľovať ju musíme celý život.

Dieťa si vo veku dvoch rokov začína uvedomovať, že je samostatná osobnosť s vlastnými myšlienkami, schopnosťami a citmi. Je potrebné naučiť ho, že aj ľudia okolo

neho majú svoje potreby. Ak je dieťa v rodine milované a akceptované, vie svoje city prejaviť aj navonok. Rodičovská láska je dôležitým faktorom pri rozvoji empatie. Ak dieťa zažíva pocit, že je prijímané a pochopené, naučí ho to prijímať a chápať ostatných.

Pár praktických rád

Rozprávajte sa s deťmi o tom, ako sa cítia a nebojte sa im povedať, ako sa cítite vy. Buďte pozitívni, nezabudnite dieťa viac pochváliť ako kritizovať a nezabudnite poďakovať. Čo uvidí vaše dieťa na vás, to uvidíte časom aj vy na ňom.

Všímajte si pocity iných ľudí a rozprávajte sa o nich s deťmi. Pri čítaní kníh, či pozeraní televízie, rozprávajte s deťmi o hrdinoch, o ich vnútornom prežívaní, čo by deti urobili na ich mieste.

Veďte deti k samostatnosti a zodpovednosti. Zapojte ich do dobrovoľníctva, povzduj-

te ich k všímavosti na potreby druhých, veď vždy sa nájde niekto, kto potrebuje pomoc. Neodmeňujte deti za všetko dobré, čo urobia, ale neberte tiež všetko ako samozrejmosť.

Nedávajte deťom vždy a všetko, čo chcú, aby zažili pocit nedostatku. Tak budú empatickejší k ľuďom žijúcim v biede.

Zapojte sa do zbierok šatstva, darujte hračky, nebuďte ľahostajní.

Sami im buďte príkladom a nielen slovami, ale predovšetkým skutkom.

Nielen deti, ale aj dospelí sú v dnešnej dobe menej empatickí. Myslia radšej na seba, svoje dobro, svoje potreby, a deti sú, samozrejme, verným zrkadlom svojich rodičov. Nemôžete očakávať, že vaše dieťa bude empatické a bude sa zaujímať o ostatných okolo seba, keď niečo také nevidí u vás. Vy a len vy ste najväčší učiteľia svojich detí, vy nesiete zodpovednosť za ich výchovu. •

„AK UŽ MUSÍŠ NADÁVAŤ, POUŽI PRITOM SVOJE VLASTNÉ MENO.“

BOH

Tento nápis raz ktosi umiestnil na billboardový transparent pri diaľnici v Amerike. Nevie, čo si pomysleli ľudia, ktorí ho uvideli, ale určite by sa zišiel aj u nás na Slovensku.

DANIEL LYSÝ

Snímka: Wikimedia Commons

Naše slová odrážajú našu dušu. Naša reč prezrádza našu osobnosť, pretože „z plnosti srdca hovoria ústa“ (porov. Mt 12, 34) No niekedy sa zdá, že slovná zásoba Slovákov je čoraz viac drsná a vulgárna. Slová, ktoré vyriekneme, poukazujú na naše srdce. Asi tu nie je priestor skúmať otázku, prečo si aj naši mladí vo veľkom osvojujú vulgárne slová. Áno, je za tým rodina, priatelia, prostredie... zranenia.

Asi každý z nás pozná z amerických detektívnych filmov tú známu frázu pri zatýkaní: „Všetko, čo poviete, môže byť použité proti vám.“ Ale čo ak to neplatí len v Amerike a len pri zatýkaní?

Podme sa teraz pozrieť na to, aký príklad dávame ľuďom svojimi ústami.

Samozrejme, táto téma je veľmi široká a chcelo by to veľa priestoru i času na diskusiu. Podme sa my ale pozrieť na jednu oblasť, ktorú predstavujú tzv. blasfemizmy.

Čo sú Blasfemizmy?

Sú to slová či slovné spojenia urážajúce a dehonestujúce isté náboženstvo a náboženské prvky. Pre nás kresťanov by malo byť

jasné, ktoré slová to sú, keďže ide o naše náboženstvo. Avšak zdá sa, že nie je. To, ako naše ústa narábajú s Božím menom a s menami svätých, je často hrozné. Či už je to nejaký zlozvyk, hnev alebo jednoduchá potreba „odfiltrovania“ nahustených emócií, nič z toho nás nijako neospravedľňuje a mali by sme s tým čím skôr niečo urobiť, lebo sme pohoršením pre seba i pre druhých. Katechizmus o tom hovorí v časti o rúhaní: „...spochybňuje v tom, že sa proti Bohu vyslovujú – vnútorne alebo navonok – slová nenávisť, výčitky a provokácie, že sa o Bohu hovorí zle, že chýba k nemu úcta v reči a že sa zneužíva jeho meno.“

Načo teda používame meno Boha mimo modlitby?

Je nepochopiteľné, prečo „sväté mená“ používajú rečiach neveriaci (tak ako je nepochopiteľné, načo slávia Vianoce a stavajú stromčeky). Ale je aj tragické, keď tieto mená používajú bez rozmyslu a úcty práve kresťania. Nemali by byť pre nás najdrahším pokladom, ktorý sa má spomínať iba s bázňou v modlitbe? Najkrajšie a naj-

vzácnější mená na svete ako Ježiš a Mária často hrubo potupujeme – chladne, bez uváženia, bez úcty, bez vďaky.

Ak to robí niekto v našom okolí, mali by sme najskôr v sebe odvahu upozorniť ho na to, hoci je pravda, že niekedy je lepšie nechať to tak a radšej sa modliť za tohto človeka. Ale keby sa tak niekto vyjadroval o našich rodičoch, iste by sme to nenechali len tak. Či?

Budme teraz trochu konkrétnejší.

Božie meno a mená svätých sú každému jasné.

Avšak typické pre nás východňanov (ale nielen pre nás) je používanie slov ako: „ci pana“, „do pana“, „ani panovi“... Akého pána máme vtedy na mysli? Zrejme žiadneho a ani nevieme, prečo sme tento výraz prevzali od druhých, pričom s ním veselo „panujeme“. Keď sa raz Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní prihovárал apoštolom pri rybolove, ako prvý ho spoznal apoštol Ján a vykrikoval na Petra: „To je Pán“ (Jn 21, 7). Svätý Pavol zasa píše, že každý jazyk bude vyznávať „Ježiš je Pán“ na slávu Boha Otca. Musí nám byť predsa jasné, kto je Pán v

našom živote. A pokiaľ nehovoríme o konkrétnej osobe, tak si tieto vyjadrenia radšej ušetríme. Pán je len jeden a je ním Boh.

Ďalším slovom je napr. bodaj – „Boh daj“. Toto nutne nemusí znamenať nič zlé, ak to používame v zmysle želania. Ale keď sa k tomuto pridruží ešte napr. slovo „skárat“ adresované konkrétnej osobe, dopúšťame sa ťažkého preklínania a vážne urážame Boha.

Prečo o tom píšem?

Čo myslíte, kedy sa Boh človeku prvýkrát predstavil?

Bolo to na vrchu Sinaj, keď sa zhováral s Mojžišom. Mojžiš sa ho spýtal, aké je jeho meno, aby sa naň mohol odvolať pred faraónom. Boh Mojžišovi nepovedal, že čo si to dovoľuje, alebo mu nepovedal, že nech len ide a on všetko ostatné zariadi. Boh mu ho prezradil a vyslovil ho pred Mojžišom nahlas. My ho dnes máme preložené ako: „JA SOM, KTORÝ SOM.“

Meno tak vzácne, tak sväté, že ho Židia skrátili do spoluhláskovej podoby ako YHWH. Jeho posvätnosť bola nesmierna, keďže

ho nesmel nik nahlas vysloviť, len najvyšší veľkňaz, ktorý raz ročne na sviatok Dňa zmierenia „Yom Kippur“ vchádzal do veľsvätyně chrámu, kde prechádzal za oponu a tam kropil krvou archu zmluvy, pričom nahlas vyslovil sväté Božie meno. Dokonca aj v posvätných textoch Tóry a prorokov nahradili Židia toto sväté meno zástupným pomenovaním „Pán“ (hebr. Adonai), aby náhodou nebolo vyslovené bez posvätnej úcty.

A teraz trochu iný uhol pohľadu.

V časoch starého zákona vyjadrovalo meno osobu, jej charakter alebo najdôležitejšiu črtu. Preto napr. Mojžiš znamená „vytiahnutý“, Samson „nepremožiteľný“, Michael „podobný Bohu“, satan „obviňovateľ“...

Keď Boh zjavil človeku svoje meno, veľmi tým riskoval. Stal sa zraniteľným, keď dovolil, aby to najvzácnejšie a najintímnejšie z neho človek vzal a zneužil, použil v hneve alebo rúhaní, preklínaní, a tak zhanobil. A presne to urobil človek nielen s jeho menom, ale aj s jeho Synom Ježišom ktorého oplul, trýznil, mučil, krivo ob-

vinil a ukrižoval. Toto sa nestalo len pred dvetisíc rokmi. Toto sa deje aj dnes v našich životoch a našich domoch, keď Bohu ubližujeme svojou zlobou, neodpustením, zatvrdnutosťou a každým hriechom, ktorý páchame. Boh sa stal zraniteľným a my sme to zneužili, potupili slávu jeho mena a svojím jazykom ho mnohokrát hanebne častujeme s hnevom alebo výsmechom.

Hovorí sa, že vtáka spoznáš po perí a človeka po reči. Platilo to v minulosti a rovnako to platí aj dnes. To, čo vychádza z našich úst, odzrkadľuje naše srdce, to najvnútornejšie, čo sa nachádza v našom vnútri. Ak je Pánom nášho srdca Boh, musí to byť nielen viditeľné, ale aj počuteľné. A ak sme pôst až tak dobre nevyužili, využime čas Veľkej noci. Pripravme dar Ježišovi, odstráňme z našich úst všetko, čo ho ponizuje a čo mu ubližuje. Zohnime obe kolená a povedzme mu v prostej úprimnosti: „Ježiš, ty si Pán. Ty si Kráľom môjho srdca. Už nikdy ťa nechcem uraziť svojimi perami. Ale ty mi naplň ústa chválou, aby som v slabej chvíli neklisol.“

PREJAVY LÁSKY V RANDENÍ

MICHAEL BLAŠKO

Snímka: unsplash.com

My študenti sme často svedkami, ako jednotliví učitelia v škole považujú svoj predmet za najdôležitejší. Podľa nich je práve on ten, v ktorom sa musíme veľmi vzdelávať. Fyzikár má fyziku, matematikár matematiku, slovenčinárka slovenčinu, atď. A potom sa stáva, že sa učíme dva mesiace vkuse iba tú matematiku. Ale čo taký Ježiš?

Ked' som minule uvažoval o tom, ktorý predmet by On vyučoval na strednej škole, na niečo som prišiel. Boli by to VZŤAHY a s tým súvisiaca modlitba.

Pýtate sa prečo? Práve preto, lebo ony sú tým, čo v našich životoch vie najviac zaškripať, zaboliť, ale aj vyčariť radosť v srdci. Zmyslom nášho života je vzťah s Bohom a túžba dostať sa do neba.

Tento krátky článok by som chcel zamerať na oblasť vzťahov, konkrétnejšie vzťah chlapca a dievčaťa. Nie som žiadny odborník a bolo by iste zaujímavé písať o svojich skúsenostiach zo vzťahu, no toto nemá byť osobná spoveď... Ale som aj mladý a myslím, že tie isté otázky, ktoré mám ja, napádajú aj vám, mladým, keď príde reč na tému „chodenia“. Chcel by som sa podeliť o pohľad mladého veriaceho muža na vzťah. Na otázky typu: Koľko vzťahov môžem mať pred svadbou, čo bozkávanie, kedy je ten správny vek na chodenie, musíme byť teraz spolu navždy, asi teraz nedokážem odpovedať, ale chcem vám povedať niečo dôležité o chodení.

Už v najstaršej knihe Biblie, v knihe Genezis, sa píše o chodení. Píše sa tu o tom, ako Henoch cho-

dil s Bohom (porov. Gn 5,22). A toto by malo byť centrom nášho uvažovania a vnímania vzťahu chlapca a dievčaťa. Boh nám chce týmto niečo vzácne povedať. Niekedy sa mi zdá, že keď sa zaľúbite, zrazu je všetko hore nohami a pre tú konkrétnu osobu ste ochotný spraviť čokoľvek. A Boha začneme dávať pomaly do úzadia, dokážeme na nebo veľmi rýchlo zabudnúť. Posúvanie hraníc, rôzne kompromisy zo strachu pred stratou vzťahu, to všetko je z našej strany odsúvanie Boha na druhú koľaj. V tomto celom, či už sme to zažili alebo nie, je dôležité pozrieť sa na náš vzor, na Ježiša. Vo všetkom čo robil, bol stále v spojení so svojim Otcem, modlil sa, šiel na vrch do samoty, do úzadia a ticha, aby bol s Otcem. Ako veľmi je toto potrebné zvlášť v týchto dňoch, keď je všetko stresujúce, ukričané a nútiace nás podať výkon. A keď si potom hľadáme priateľku či priateľa, je náročné zorientovať sa v kritériách podľa čoho rozlišovať. Potrebujeme najprv rozvíjať vzťah s Ježišom, bez toho to nedáme a pri prvej príležitosti padneme.

Možno my, chlapci, si vo svojom srdci nesieme ranu od našich „pozemských“ otcov. Môže

sa to prejavíť aj tak, že sa nevieme s úctou správať k dievčatám, lebo sme to nevideli u nášho otca smerom k mame. Možno túžime po láske, ale netušíme, čo láska naozaj znamená. Chceme mať vzťah, ale absolútne si neuvedomujeme, čo je to zodpovednosť. Takýchto chýb môže byť veľmi veľa. Ale keď sme spojení s Ježišom a nechávame sa viesť ním, určite sa vyhneme mnohým zlyhaniam. Práve On nás bude viesť, uzdravovať a naučí nás, ako hľadať na dievčatá, ako sa k nim správať a ako s nimi budovať vzťahy.

Tento svet veľmi potrebuje statočných a zodpovedných mužov. Boh nás nikdy neopustí, nenechá nás samých. On sám nás prevedie cestou, ktorá je potrebná pre srdce každého mladého muža.

Chodíme spolu, čo to pre nás znamená?

Predstav si, že raz budeš mať dcéru. S kým by si chcel, aby tvorila pár ona? Aký by mal byť jej chlapec? Ako by sa k nej mal správať, aké hodnoty by mal mať? Teraz si to všetko vezmi na seba a pozri sa v pravde, ako je to v tvojom prípade.

Aké sú hranice? Existujú vôbec nejaké?

Život je ako hokej, z hracej plochy len tak nemôžeš ujsť a vykorčuľovať preč. Preto je ľad ohraničený mantinelmi, hranicami. Bez nich by sme pri prvej príležitosti „vyleteli” a ocitli sa mimo hracej plochy. Tie mantinely ti v hre na prvý pohľad možno nepomôžu a zápas za teba neodohrajú.

Boh vie veľmi dobre, prečo nám tieto hranice (Desatoro) dal. Ale nie je na mieste pýtať sa hneď na akési hranice, čo je dobré a čo už je hriešne. Keď je naším centrom Boh, našou túžbou by malo byť sa k nemu spolu s našou priateľkou či priateľom čo najviac priblížiť. Nie ísť si svojou cestou a pýtať sa ako ďaleko sa dá ešte zájsť. Keď vstupujem do vzťahu, vstupujem tam s Ježišom a On má byť vždy centrom, čo samozrejme nevyklučuje to, že pre svoje dievča by som aj vrchy preniesol ;)

Ako spoznám s kým mám chodiť?

Modlíš za svojho budúceho, budúcu? A keď už s niekým chodíš, aké miesto zohráva Boh a komunikácia s ním (modlitba) vo vašom „spoločenstve”?

Chceš vedieť, ktorá je tá „práva”, ten „pravý”? Ježiš najlepšie vie, čo je pre teba najlepšie, stačí sa Ho opýtať. Skús to a uvidíš, že ti dá vedieť, čo si myslí. Nezabudni, že nemusíš nič skúšať dopredu. Veď máš pred sebou celý život, máš teda dosť času na všetko, na spoznávanie sa, na chodenie i na modlitbu.

Tento čas je časom požehnaným a určeným na prehlbovanie vzťahu, komunikáciu. Cirkev a svet potrebuje zdravých, zodpovedných a veriacich laikov, mužov a ženy, ktorí sa neboja nádhery a posvätnosti manželstva. •

KULINÁRIUM

Pralinkové rezy

GABRIELA MITRÍKOVÁ

Milé gazdinky!

Tak som rozmýšľala, o aký koláčik alebo iné jedlo sa s vami v tomto čísle podeliť. Najprv som uvažovala nad niečím typicky veľkonočným ako vajcová hrudka, veľkonočný veniec, domáci chren... no nakoniec som sa rozhodla pre zákusok, ktorý u nás doma mamka piekla a stále pečie každú Veľkú noc (ak ju neprehovorím na nejakú novinku). Tento koláčik sa mi jednoducho s Veľkou nocou nejaká spája. Takže nech sa páči, ponúkam vám pralinkové rezy od mojej mamky. Tento zákusok nie je príliš sladký a kombinácia lieskových orieškov a horkej čokolády je famózna :).

Cesto: 8 žltok, 210 g práškový cukor, 120 g opražené a pomleté lieskové oriešky, 1 lyžica strúhanka

Plnka: 3 vajcia, 140 g práškový cukor, 1 vanilkový cukor, 210 g maslo (ale ak aj dáte 250 g, nič sa nestane, krému bude trochu viac), 150 g horká čokoláda, 80 g opražené a pomleté lieskové oriešky.

Príprava cesta: Žltky s cukrom vymiešame, pridáme opražené

mleté lieskové oriešky, strúhanku a nakoniec sneh z bielkov. Plech si vyložíme masným papierom (ja ešte aj ten vymastím a vysypem múkou, aby sa mi ani náhodou nestalo, že upečené cesto sa nebude chcieť odlepiť od papiera) a cesto rovnomerne na plech vylejeme a upečieme. Používam na to plech s rozmerom 30 x 40 cm.

Príprava plnky: Celé vajcia, práškový cukor a vanilkový cukor vymiešame nad parou na hustú kašu, ktorú necháme vychlaďiť. Keď je dostatočne vychladená, rozmixujeme maslo a pomaly po častiach pridávame roztopenú horkú čokoládu, mleté lieskové oriešky (zbavené šupiek) a uvarenú kašu. Celú hmotu vymiešame na hladký krém, ktorý ešte môžeme dochutiť rumom.

Skladanie: upečený korpus rozrežeme po dĺžke na 3 diely a skladať: plát – plnka – plát – plnka – plát – plnka na potretie vrchu a bokov. Následne polejeme čokoládovou polevou a keď nám zvýšil krém, môžeme aj ozdobiť :). Krájať tieto rezy môžete na trojuholní-

ky, alebo na približne centimeter hrubé kúsky.

Poznámka na záver: Možno sa pýtate, ako pripraviť opražené lieskové oriešky a ešte aj zbavené šupiek. Tie si pripravíte tak, že vysypete lieskovce na panvicu a na sucho ich tam opražíte (pozor, aby neprihoreli). Takto opražené ich ešte teplé zabalíte do utierky a v utierke ich súchate, čím sa šupky z orieškov zlúpnu. Nemusia byť olúpané dokonale, ale budú svetlejšie a keď ich pomeliete, budú pekné svetlé. Do cesta nie je potrebné ich lúpať, do krému to ale vhodné je.

Prajem vám príjemné pečenie!

Budem rada, ak sa aj vy podelíte s vašimi odskúšanými a overenými receptami, ktoré budú zverejnené v tejto rubrike. Recepty posielajte na e-mail: farskarodina@gmail.com •

ZO ŽIVOTA ZŠ SV. CYRILA A METODA

MONIKA DOBROVSKÁ

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Hovorí sa: „*Lepšie raz vidieť, ako dvakrát počuť.*“ Pridržiajúc sa tohto hesla každoročne otvárame bránu našej školy širokej verejnosti. Návštevníci si môžu prezrieť nielen priestory školy či cirkevnú materskú školu, ktorá sídli v našej budove, ale môžu vidieť aj prácu so žiakmi priamo počas vyučovania. Teší nás narastajúci záujem rodičov a ďakujeme všetkým, ktorí dňa 27. februára 2019 prijali naše pozvanie a prišli.

Špeciálnu pozornosť venujeme aj predškólakom materských škôl nášho mesta.

Preto si 13. marca 2019 mohli 105 detí z materských škôl – Cirkevnej MŠ, MŠ Alžbetka, Evanjelickej MŠ, MŠ J. Hanulu a MŠ Slovenskej – vyskúšať čaro školských lavíc a zahrať sa na veľkých školákov. Veríme, že sa u nás deťom páčilo.

Naše úspechy

Žiaci školy sú veľmi šikovní a prinášajú z rôznych súťaží výborné výsledky. V okresnom kole Olympiády v nemeckom jazyku **Andrej Gburík** dosiahol **1. miesto** v kategórii 1A a postúpil do krajského kola, kde skončil na **4. mieste**. V kategórii 1B obsadil **Roland Valach 3. miesto**. V krajskej regionálnej recitačnej súťaži ...a Slovo bolo u Boha... v Poprade **Tomáš Šimonovič** v 2. kategórii získal **3. miesto**. V okresnom kole súťaže Šaliansky Matko získala **Ráchel Kovalčíková 3. miesto**. **Martin Šponiar** v okresnom kole matematickej olympiády kategória Z9 získal **1. miesto** a postúpil do krajského kola. V súťaži IT PANPÚCH získali **Matej Marcincin** a **Andrej Kalík 1. a 2. miesto**. V gymnastickom štvorboji sa viac darilo družstvám chlapcov, ktorí

v A a C kategórii získali **2. miesto** a v B kategórii **3. miesto**. V súťaži jednotlivcov získal **Andrej Kalík 1. miesto**.

Nezisková organizácia

Chceme sa Vám poďakovať za prejavenu dôveru v minulom školskom roku. Vďaka Vašej podpore sme spolufinancovali projekt: „Zlepšenie prístupu k vzdelávaniu a vzdelávacích výsledkov žiakov so zdravotným znevýhodnením v ZŠ sv. Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi“. Ďakujeme.

Divadlo

V októbri 2018 bol založený „**Školský divadelný klub pri ZŠ sv. Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi.**“ V rámci mimoškolskej krúžkovej činnosti sa vedúca klubu p. učiteľka Adriana Lazorová stretáva s deťmi dvakrát do týždňa popoludní. Prostredníctvom hier sa deti učia cibriť si jazyk, pohyb, rytmus. Spoločne nacvičili hru O (ne)smelej myške, s ktorou sa predstavili v Spišskom divadle na súťažnej prehliadke detskej dramatickej tvorivosti Z rozprávky do rozprávky.

O tom, že naši žiaci vedia zaujať svojimi hereckými výkonmi svedčí vždy naplnená sála Domu kultúry Mier, kde sa už tradične konajú aj programy usporiadané našou školou. Po úspešnej Vianočnej akadémii, konanej 12. 12. 2018, v ktorej dievčatko Alžbetka oživilo láskou strom života, Vás pozývame do Domu kultúry Mier na program k Dňu matiek, ktorý sa bude konať 9. mája 2019 o 16.30 h. Tešíme sa na vás. •

A slovo bolo u Boha

NOVINKY Z CIRKEVNÉHO GYMNÁZIA ŠTEFANA MIŠÍKA

JANA MARCINČINOVÁ

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

V rámci rozvoja čitateľskej gramotnosti a vzťahu k literatúre a čítaniu sme na školu dňa 12. 12. 2018 pozvali spisovateľa a vysokoškolského pedagóga pána **doc. Antona Laučeka** z Fakulty humanitných vied Žilinskej univerzity na prednášku, ktorá poukázala na cielené subverzívne pôsobenie viacerých masmédií na spoločnosť, zvlášť na mladú generáciu. Ide najmä o tie televízne formáty, ktoré diváka ohlupujú, vulgarizujú, deštruktívne účinkujú voči usporiadanej rodine, robia si posmech z kresťanských zásad a naruby obracajú ustálené hodnoty. Doc. Lauček pôsobí na Katedre mediamatiky a kultúrneho dedičstva a ako člen Klubu nezávislých spisovateľov upozornil prítomných študentov aj na potrebu čítania kvalitnej beletrie – lebo, ako povedal „*nie ten človek je vzdelaný, ktorý ustavične kliká na internete, ale ten, kto je sčítaný*“. Prednášky spojené s besedou sa zúčastnili študenti všetkých ročníkov gymnázia a tiež viacerí vyučujúci. Reakcie študentov boli prevažne pozitívne: „*Konečne*

nám to bolo povedané polopatisticky, niektoré programy sú odpad, slúžia na ohlupovanie národa. Dozvedeli sme sa, ako to bolo za boľševikov v Rusku, strašné...“

V predvianočnom období náš školský zbor navštívil zariadenia pre seniorov v Spišskej Novej Vsi a v Poprade, aby im spevom kolied a ľudových piesní spríjemnili sviatočné chvíle.

Vo **vedomostnej súťaži Naše mesto**, ktorú každoročne organizuje Miestny odbor Matice slovenskej a Školský úrad, naši študenti **Richard Ruttkay, Andrej Sopka a Bruno Jakubov** obsadili krásne 1. miesto.

Medzi inovatívne vyučovacie metódy patrí aj zážitkové vyučovanie, ktoré sa na našej škole už udomácnilo. Tento rok sme vycestovali do Martina, kde sme navštívili **Centrum pre popularizáciu fyziky** na Gymnázium V. Paulínyho Tótha, **Národný cintorín** a **Slovenské literárne múzeum**.

Tohtoročné fašiangy sa u nás niesli v znamení príprav na **gymnaziálny ples**, ktorý sa uskutočnil koncom januára v koncertnej

sále Reduty. Po období náročného nácviku na tanečnom kurze sa účastníci predviedli v plnom gala, ako si osvojili spoločenské a latino tance.

Prváci sa každoročne tešia na **lyžiarsky výcvik**, tohto roku sa konal opäť vo Vyšných Ružbachoch. Naši zdatní lyžiari si ho užili na 100 %.

So športom súvisí aj ďalšia aktivita na našej škole, **súťaž o najšportovejšiu triedu**, ktorá prebieha počas celého roka a má rôzne podoby, cez skákanie vo vreci, preťahovanie lanom a pod. Vyhodnotenie bude na konci školského roka.

V predvolebnom období, v rámci výchovy k občianskej zodpovednosti, sa na našej škole uskutočnili **simulované prezidentské voľby**.

Každoročne sa konajú pre jednotlivé ročníky **duchovné cvičenia**, ktoré vedie pán kaplán Martin Bartoš na Spišskej Kapitule. Študenti sa môžu na dva dni stíšiť, viesť duchovné rozhovory, modliť sa a chváliť Boha za všetko, čo im v živote dal. •

Simulované prezidentské voľby

Gymnaziálny ples

DUCHOVNÁ OBNOVA ČLENOV FARSKÉHO ZBORU

GABRIELA MITRÍKOVÁ

FOTO: ARCHÍV ZBORU

V sobotu 16. 3. 2019 sme sa členovia nášho farského zboru (familiárne sa nazývame jednoducho zboristi) spoločne stretli pri inej činnosti, ako pri nácviku piesní. V kláštore u sestier Božského Vykupiteľa sme sa zúčastnili duchovnej obnovy, ktorou nás sprevádzal opát premonštrátskeho kláštora v Jasove a náš rodák Ambróz Martin Štrbák. Témou duchovnej obnovy bolo budovanie spoločenstva a uvedenie si významu a krásy našej služby počas liturgie. Uvažovali sme nad žalmami, ktoré sú nám ako spevákom blízke. Počas sv. omše sme Pánovi ďakovali za dary a talenty, ktoré nám dal, za spoločenstvo a vzťahy, ktoré budujeme, za radosť, ktorú aj vďaka spevu zažívame a za to, že sa cez spev dotýka ľudských srdc. •

Počas sv. omše

17. FARSKÝ PLES

JÚLIA DOMIKOVÁ

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

V knihe Kazateľ sa píše: „...svoj čas má tancovať...“, a práve v duchu tohto motto sa 9. 2. 2019 niesol v Spišskej Novej Vsi 17. FARSKÝ PLES.

V Koncertnej sále Reduty sa stretlo 175 našich farníkov, aby tancom, spevom, vzájomnými rozhovormi vyjadrili to, aké dôležité je najst' si čas pre druhých, budovať vzťahy, aká je dôležitá rodina.

Ďakujeme všetkým vystupujúcim – dievčatám z folklórneho súboru Brežinky, deťom zo Základnej školy sv. Cyrila a Metoda, pod vedením p. uč. Tokarčíkovej a deťom z Cirkevnej materskej školy Rybičky, pod vedením p. uč. Sedlákovej i Tomáškovi Šimonovičovi s LH Štefana Cínu, ktorí nám svojim programom spríjemnili úvodné chvíle plesu.

Vďaka vdp. dekanovi Slavomírovi Gallikovi za otvorenie plesu i jeho podporu. A ďakujeme všetkým, ktorí prijali pozvanie a prišli sa s celou farskou rodinou zabaviť. Tešíme sa na vás budúci rok. •

Cirkevné gymnázium Štefana Mišika

oznamuje záujemcom o štúdium,

že v školskom roku 2019/2020

otvára jednu triedu PRVÉHO ročníka.

Prihlášky podávajúte **do 10. apríla 2019.**

(viac informácií na www.gymmisika.sk)

PROGRAM BOHOSLUŽIEB POČAS VEĽKONOČNÉHO OBDOBIA 2019

	Farský kostol	Malý kostol	Sídliisko Mier	Domov dôchodcov
Pondelok 15. 4. 2019	6:45 18:30	6:00 16:30	-	-
Utorok 16. 4. 2019	6:45 18:30	6:00 16:30	17:00	-
Streda 17. 4. 2019	6:45 12:00 18:30	6:00 16:30	-	-
Zelený štvrtok 18. 4. 2019	18:30	16:30	-	-
Veľký piatok 19. 4. 2019	15:00 (obrady Veľkého piatku)	17:00 (obrady Veľkého piatku)	-	-
	20:30 Krížová cesta ku kaplnke Ružencovej Panny Márie na Tarči			
Biela sobota 20. 4. 2019	8:30 (Modlitba liturgie hodín) 9:00 (vyloženie Sviatosti Oltárnej v Božom hrobe do 19:30) 20:00 (Veľkonočná vigília)	9:00 (vyloženie Sviatosti Oltárnej v Božom hrobe do 19:00) 19:45 (Veľkonočná vigília)	-	-
Veľkonočná nedeľa 21. 4. 2019 *iba požehnanie veľkonočných jedál	6:30* 7:00* 8:00 9:15 10:30 18:30	6:00 7:30 9:00	6:30* 8:00 9:15 10:30	9:15
Veľkonočný pondelok 22. 4. 2019	8:00 9:15 18:30	6:00 7:30 9:00	8:00 10:30	9:15

Rozpis sviatosti zmierenia

Streda, 10. 4. 2019

10:00 - 12:00

16:00 - 17:30

Sobota, 13. 4. 2019

9:00 - 12:00

14:00 - 17:00

Utorok, 16. 4. 2019

18:00 - 20:00

Zmena programu vyhradená.

Rímskokatolícky farský úrad

Letná 60

052 01 Spišská Nová Ves

Kancelária: 053/442 27 77

Dekan: 053/446 82 19

rkfu.snv@gmail.com

Stránkové hodiny:

Pondelok - Piatok

9.00 – 11.00 h

15.00 – 16.00 h

Príspevky, postrehy a námety do časopisu Farská rodina posielajte na e-mailovú adresu: farskarodina@gmail.com.

Prosba o podporu farského časopisu

Vážení čitatelia!

Ďakujeme za Vašu podporu, ktorú preukazujete farskému časopisu. Keďže príspevok 0,50 € pokrýva iba najnutnejšie náklady na tlač, chceme vás poprosiť, aby ste na tento príspevok nezabúdali, pretože inak tieto výdavky nebudeme môcť pokryť. Je to váš milodar a zároveň podpora z vašej strany pre nás, ak máte Farskú rodinu radi a záleží vám na tom, aby rástla aj po obsahovej stránke.

Prosíme, nechajte svoj milodar s určením účelu v hoci ktorej pokladničke umiestnenej v kostoloch v správe Rímskokatolíckeho farského úradu v Spišskej Novej Vsi alebo ho zašlite na účet úradu: 3159552257/0200 VÚB SNV.

Nech sám Pán odmení Vašu ochotu podporiť dielo, ktoré napomáha formovaniu a zjednocovaniu farskej rodiny a slúži Bohu k oslave. Úprimne ďakujeme.

Redakcia

www.snv.fara.sk

Vydal: Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi pre vnútornú potrebu.

Internet: www.snv.fara.sk. **E-mail:** rkfu.snv@gmail.com. **Redakcia:** Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi, Letná 60, 052 01 Spišská Nová Ves.

E-mail: farskarodina@gmail.com. **Zodpovedný odborný garant:** Mgr. Slavomír Gallik. **Šéfredaktor:** Mgr. Daniel Lysý, PhD. **Redaktori:** Mgr. Martin Baratoš, Ing. Viera Kubovčíková, Mgr. Monika Dobrovská, Ing. Gabriela Mitříková, PhDr. Lucia Smolejová a externí spolupracovníci a dopisovatelia. **Imprimatur:** Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, RKBÚ v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitule, prot. č. 1107/11/Mj/15. 6. 2011. **Registrácia:** Ministerstvo kultúry SR, registračné číslo EV 4371/11. **Náklad:** 800 ks. **Sadzba a grafická úprava:** RNDr. Margaréta Marcinčinová. **Technické spracovanie:** PROGRUP SK, s.r.o., Bratislava. Texty neprešli jazykovou úpravou. **Nepredajné.** Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. **Dátum vydania:** 5. 4. 2019 **Uzavierka budúceho čísla** 6. 5. 2019. Svoje príspevky zasielajte najneskôr do termínu uzavierky na e-mailovú adresu redakcie: farskarodina@gmail.com.

BOHOSLUŽOBNÝ PORIADOK VO FARNOSTI SPIŠSKÁ NOVÁ VES

	Farský kostol	Malý kostol	Sídliisko Mier
Pondelok	6:45 18:30	6:00 6:30	-
Utorok	6:45 18:30	6:00 16:30	17:00
Streda	6:45 12:00 18:30	6:00 16:30	-
Štvrtok	6:45 18:30	6:00 16:30	-
Piatok	6:45 18:30 (pre mládež)	6:00 16:30 (za účasti detí)	-
Sobota	6:45 18:30	6:00	-
Nedeľa	8:00 9:15 10:30 18:30	6:00 7:30 9:00	8:00 9:15 10:30

Domov dôchodcov: nedeľa 9:15

Nemocnica: sobota 16:00

Zmena sv. omši vyhradená!

Milí kamaráti,

naše kostoly sa od Popolcovej stredy „zaodiali“ do fialovej farby. Výzdoba je skromnejšia a tóny pôstnych piesní vážnejšie ako zvyčajne. Pôstne obdobie je obdobím kajúcnosti a každý z nás je pozvaný k tomu, aby sme čosi so sebou urobili a snažili sa o zmenu k lepšiemu. Nebude to ľahké, no rozhodnutie musíme urobiť my sami. Je dobré prosieť o pomoc vytrvať v predsavzatiach Pána Boha.

Milé deti, pôstnym povzbudením a inšpiráciou sú pre vás i naše sväté omše v Malom kostole v piatok o 16.30 h. V pôstnom období sa spolu modlíme pobožnosť križovej cesty a spoznávate, kto sa vyskytol a zúčastnil v sprievode počas križovej cesty na Golgotu. Z obrázkov, ktoré dostávate pri odchode z kostola, si doma skladáte 3D Golgotu. Na obrázok krajiny si zakladáte zástup ľudí, vojakov, zločincov, Pannu Máriu so sv. Jánom, ukrižovaného Pána Ježiša a na Veľkú noc bude založený i obrázok osláveného Pána Ježiša. Každý zo spomínaných ľudí zohral inú úlohu. Niektorí zo zástupu ľudí Pána Ježiša ľutovali a vedeli, že trpí nevinne, iní sa mu posmievali a rúhali. Komu sa chceme podobať my? Tým, ktorí boli Pánu Ježišovi vďační, ktorí mu verili a keď bol odsúdený, boli z toho smutní? Alebo skôr tým, ktorí si ho nevšímali, či sa mu posmievali a rúhali?

Odpoveďou má byť naše prežívanie tohto obdobia. Častejšie a úprimnejšie sa modliť, prísť na sv. omšu počas týždňa, modliť sa pobožnosť križovej cesty, premáhať pohodlie a lenivosť, ochotnejšie sa deliť, vzdať sa v prospech druhých toho, čo máme radi, snažiť sa spoznať svoje chyby a odstraňovať ich, nevysedávať príliš dlho pri počítači, tablete, či mobile. Prečo sa o to máme snažiť? Svojimi skutkami dávame odpoveď na obeť, ktorú za nás vykonal Pán Ježiš na kríži. Urobil to z lásky k nám bez našich zásluh. Naša pôstna príprava je splatením dlhu lásky, ktorý máme voči nemu.

Zapamätajte si! Pôstne obdobie je výzvou pre odvážnych a vytrvalých. Usilujme sa o pokánie a dobre sa pripravme na veľkonočné sviatky zmŕtvychvstania Pána.

ÚLOHA 1

Pán Ježiš nám svojou smrťou na kríži daroval večný život. Pospájajte čísla a zistíte, čo je symbolom Veľkej noci.

